

Závěrečná zpráva o projektu

Grantový program Karlovarského kraje

Údaje o projektu

název projektu:

Záchranné mapování ovocných stromů Karlovarska

Evidenční číslo smlouvy: 01109/2014-00

program: Programy ochrany biodiversity

stručný popis projektu - Cíle projektu:

1. Rekonstruovat pravděpodobné složení odrůd v oblasti před 2.sv. válkou.
2. Pokusit se najít odrůdy regionálního původu.
3. Navázat kontakt s místními lidmi a propagovat ochranu starých stromů.

Údaje o organizaci

organizace: **EC Meluzína RCAB**

právní forma: **Pobočný spolek (Hlavní spolek: Asociace Brontosaura)**

spisová značka: **L 29556 vedená u Městského soudu v Praze**

adresa sídla: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

bankovní ústav a číslo účtu **: **Raiffeisen Bank 754594052/5500** IČO **: **49752065**

statutární zástupce: **Ing. Martin Lípa** funkce: **vedoucí regionálního centra**

telefon , fax, e-mail (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

Údaje o osobě zodpovědné za realizaci projektu

jméno: **Ing. Martin Lípa**

korespondenční adresa: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

e-mail: **ec.meluzina@volny.cz**

GSM: **+420 777086620**

V Ostrově dne 28.11. 2014 razítko organizace:

podpisy statutárního zástupce a realizátora projektu.....

Realizace projektu:

Současný stav řešené problematiky:

Kmenné tvary ovocných stromů a jejich výsadby – sady a stromořadí spoluvytváří ráz krajiny Čech, Moravy a Slezska minimálně od 17. století a ve staré sídelní oblasti dokonce od vrcholného středověku. Teprve během 20. století se radikálně proměnili požadavky na ovocné stromy. Následkem toho se změnili i postupy v jejich pěstování. Staré ovocné stromy ale nadále přežívají v krajině kolem nás a mimo produkce ovoce zde plní celou řadu dalších funkcí.

Staré stromy ale postupně dožívají. Týká se to především stromů vysazených před 2. světovou válkou. Nejvíce životaschopných ovocných vysokokmenů je v současnosti cca 60 let starých a pocházejí z výsadeb v 50. letech 20. století.

Popis realizace projektu

1. Mapování ovocných stromů.

V roce 2014 jsme se více zaměřili na území vojenského újezdu Hradiště, kde byla prozkoumána stávající vesnice Lučiny a bývalá vesnice Zakšov. Mimo vojenský újezd byly navštíveny osady Jakubov a Nová Víška. Cílem mapování bylo objasnit sortiment, který zde byl vysazován do poloviny 20 století.

Odebrané vzorky byly převezeny k pomologické testaci na celostátní seminář do Děčína. Bohužel velkou část vzorků se nepodařilo určit. Jednalo se o poměrně zajímavé odrůdy jabloní, které pravděpodobně v této části České republiky byly rozšířené. To vcelku potvrzuje naši domněnku, že v Doupovských horách existoval specifický sortiment, který mimo odrůd tržního sortimentu první republiky obsahoval i řadu dalších odrůd osvědčených pěstováním předchozími generacemi zemědělců.

Dosud neurčené stromy chceme sledovat i v příštích letech.

2. Ošetřování ovocných stromů a výsadby nových stromů starých odrůd.

V dubnu 2014 jsme provedli jarní ošetření všech výsadeb z minulých let. Dále jsme provedli roubování podnoží zapěstovaných v letech 2011-2013.

Na podzim roku 2014 jsme provedli dosadbu stromků v genofondových plochách v Karlovarském kraji. Jednalo se o náhrady stromků uhynulých během poslední zimy a dále o doplnění prázdných míst.

Ve všech plochách jsme provedli také výchovný řez mladých stromků.

Na jedné ploše jsme také ošetřili zdravotním řezem 4 hrušně a 5 jabloní ze starých výsadeb.

Aktivity nad rámec projektu

V srpnu roku 2014 se naše organizace zapojila do celostátního projektu Oživení starých odrůd ovoce. Projekt je zaměřen na dokumentaci vlastností starých ovocných odrůd jaderovin i peckovin. Na vhodných stromech dochází a do roku 2016 ještě bude docházet k dokumentaci plodů a habitů stromů různých odrůd.

Součástí tohoto projektu je také budování celostátní databáze genofondových ploch. Genofondové plochy v Karlovarském kraji předpokládáme zavést do této databáze a dále se podílet na aktualizaci údajů v databázi.

V říjnu 2014 jsme se účastnili Lázeňského jablečného festivalu v Mariánských lázních. Pro výstavu jsme dodali kolekci 65 vzorků starých odrůd jablek. Dále jsme připravili celkem 6 větších vzorků na ochutnávky pro širokou veřejnost. Akce byla hojně navštívena veřejností a o staré odrůdy byl velký zájem. Nejvíce dotazů směřovalo na pěstitelskou problematiku a volbu vhodných odrůd pro různá stanoviště.

Velmi užitečná byla i výměna informací s kolegy z Tachova a s pracovníky AOPK ze správy CHKO Slavkovský les.

Cíle projektu, které byly dosaženy:

1. Rekonstruovat pravděpodobné složení odrůd v oblasti před 2.sv. válkou.
2. Pokusit se najít odrůdy regionálního původu.
3. Navázat kontakt s místními lidmi a propagovat ochranu starých stromů.

Předpokládané výstupy projektu, které byly dodrženy.

1. 25 určených vzorků ovoce
2. Označení stromů a jejich dokumentace.
3. Drobné konzervační zásahy na mapovaných stromech.

Výstava vzorků ovoce na Lázeňském festivalu jablek v Mariánských Lázních.

Výstava vzorků starých odrůd se těšila velmi živému zájmu veřejnosti.

Velmi zajímavý objev odrůdy Cikánka v Doupovských horách.

Během roku také pokračovala dokumentace habitů stromů – zde odrůda Vilémovo.